

Bibel intro:

- Kära bröder och systrar, vad innebär det att vara vis? Är en person vis om hon har mycket kunskap?

Är man vis om man lyckas med att ha karriär och få framgång i människors ögon?

- Hur manifesterar sig vishet? Är det om man kan ge snabba smarta svar på frågor eller har det att göra med vår karaktär och det sätt vi lever på?

Idag så ska vi få möta två olika typer av vishet. Den ena är himmelsk i sitt ursprung medans den andra är jordisk, själisk och demonisk.

- Vi kommer snart att få se att vi alla på ett eller annat sätt har demonstrerat eller demonstrerar världslig vishet som står i motsats till visheten från ovan.

Hur känner vi igen den himmelska och den världsliga visheten och vilken av dessa är det du och jag uppenbarar i våra liv?

- Här så har vi två sätt att leva på som kommer att manifesteras vad som finns i våra hjärtan.

[Bibelläsning, bön]

3:13 Vem [är] vis och förståndig, bland er? Låt honom genom hans goda livsföring visa hans gärningar med den ödmjukhet som hör visheten till.

3:14 Men om ni har bitter avund och själviskhet i ert hjärta [ska] ni inte skryta och ljuga emot sanningen.

3:15 Detta är inte visheten som kommer ner från ovan, utan [är] jordiskt, själiskt [och] demoniskt.

3:16 För där [det finns] avund och själviskhet, där finns oordning och allt [slags] ont handlande.

3:17 Men visheten från ovan är först ren, vidare fridsam, mild, tillmötesgående, fylld av barmhärtighet och goda frukter, opartisk [och] oppriktig.

3:18 Och rättfärdighetens frukt sås i frid bland dem som håller frid.

Introduktion:

- I vårt studie av Jakobs brev så har vi fått möta tre huvudteman som är:
 1. Prövningar och frestelser.
 2. Vishet att leva det kristna livet.
 3. Rikedom och fattigdom

I kapitel 3 så började Jakob att på nytt tala om vishet att leva det kristna livet och hur det relaterar till vårt tal.

- Idag så kommer vi att gå in på ursprunget av denna vishet och dess motsats som är värdsilig vishet.

I kap 1:26-27 så introducerade Jakob för oss vad en sann tillbedjan eller Gudstjänst är inför Gud. Det är att kunna tygla sin tunga som vi såg i kap 3:1-12.

- Vidare så lyfte Jakob fram att sann tillbedjan är att ta sig an föräldralösa och änkor i deras nöd. Alltså att ta sig an fattiga något som han tog upp i kapitel 2.

Dessutom så är en sann tillbedjan att hålla sig obefläckad från världen. Detta kommer kapitel 4 att handla om.

- Vår text för idag fungerar som en övergång mellan temana att tygla sin tunga och att hålla sig obefläckad från världen.

Den stora frågan som vi idag ska ställa oss är: Vilken vishet manifesterar du och jag?

- I vårt stycke så lyfter Jakob fram tre saker:
 1. Hur himmelsk vishet manifesterar sig genom en god livsföring i v.13.
 2. I v.14-16 den världsliga vishetens manifestation och ursprung.
 3. Den himmelska vishetens manifestation och frukt.

Låt oss då börja med att se på hur den himmelska visheten manifesterar sig i en god livsföring.

- Jakob säger i v.13:

3:13 Vem [är] vis och förståndig, bland er? Låt honom genom hans goda livsföring visa hans gärningar med den ödmjukhet som hör visheten till.

- Samma fråga som Jakob ställer till sina läsare vill jag idag ställa till er: Vem är vis och förståndig bland er?

Vad innebär det då att vara vis och förståndig? För att förstå vad Jakob menar så måste vi gå tillbaks till den Bibel som Jakob använde sig av, nämligen GT.

- Vishet utifrån Bibeln handlar inte om att man är vis om man lyckas göra karriär eller har framgång i människors ögon även om en vis person kan erfara detta.

Det som är självaste grunden för Bibelns vishet är att den finner sitt ursprung i Gud själv. Utan Gud så kan man inte ha biblisk vishet.

Ord 9:10 Att frukta HERREN är början till vishet, att känna den Helige är förstånd.

- Så för att ha biblisk vishet så kan vi inte utlämna Gud ur ekvationen.

Det spelar ingen roll hur väl en människa förmår att tillämpa den kunskap hon har om inte hennes vishet har sin grund i Gud.

- Om en människa inte fruktar Gud och känner den Helige så är hennes vishet endast världslig.

Enligt 5 Mos 4:5-6 så ska Israels vishet bestå av att dom håller Guds befallningar och bud.

- Biblisk vishet handlar inte bara om kunskap utan om hur vi lever.

Det är därför Jakob kan säga att den som är vis och förständig genom hans goda livsföring ska visa hans gärningar med den ödmjukhet som hör visheten till.

- Om vi är visa så kommer det att bli tydligt genom vår livsstil och våra gärningar. Det är just detta som Jakob har betonat i kapitel 2 att tron utan gärningar är död.

Självaste grunden för biblisk vishet kommer genom frälsningen.

- Genom frälsningen så lär vi känna Gud vilket kommer att leda till en god livsföring.

När Jakob säger att vi genom vår goda livsföring ska visa på våra gärningar så är det inte för att betona hur bra vi är, utan snarare en indikation på att vi har Biblisk vishet.

- Vi felar och syndar alla, men om man tittar på helheten av våra liv, vittnar då våra gärningar på en god livsföring som har sitt ursprung i evangeliets förvandling?

Det var detta som Jakob betonade i stycket innan att man känner ett träd på dess frukt. På samma sätt är det med den kristne att det är hennes liv som pekar på att hon har fått del av Guds vishet.

- Det är med den ödmjukhet som hör visheten till som vi ska visa på våra gärningar.

Som vi har nämnt i en tidigare predikan så var ödmjukhet något som var föraktat i den grekisk romerska världen. Det var ett tecken på svaghet.

- Men i Bibeln däremot så indikerar ödmjukhet för att använda Douglas Moo:s ord av en sund förståelse av hur ovärdiga vi är inför Gud och en avsaknad av stolthet i vårt förhållande till våra medmänniskor.

Är ditt och mitt liv karaktäriserade av den ödmjukhet som hör visheten till? Detta är helt frånvänt det samhälle vi lever i där självisheten får florerat.

- Försöker vi att framhäva och sätta oss själva före andra?

Detta är motsatsen till hur Jesus definierar storhet: **Ni vet att de som anses vara folkens ledare uppträder som herrar över dem och folkens stormän härskar över dem.** ⁴³ **Men så är det inte hos er, utan den som vill vara störst bland er skall vara de andras tjänare,** ⁴⁴ **och den som vill vara främst bland er skall vara allas slav. (Markus 10:42-44)**

- Den Bibliska visheten manifesterar sig i ödmjukhet.

Ord 15:33 säger: **HERRENS fruktan fostrar till vishet, och ödmjukhet föregår ära.**

- Det är inte en god livsföring som frälser oss, utan en god livsföring blir frukten av frälsningen.

Här i vers 13 så har vi sett att när det gäller biblisk vishet så går den hand i hand med ödmjukhet.

- Många gånger så är dom som av människor betraktas som visa inte ödmjuka.

Kunskap tenderar lätt att blåsa upp som Paulus säger i 1 Kor 8:2.

- Den vishet däremot som kommer från ovan den är full av ödmjukhet.

Må vi akta vara hjärtan. Precis som Paulus i 1 Kor 13 talar om kärleken så gäller samma princip ödmjukhet.

- Om vi kände alla hemligheter och hade all kunskap och om vi hade all tro så att vi kunde förflytta berg men inte hade ödmjukhet så vore vi ingenting.

Låt oss se på oss själva. Hur har Guds vishet fått verka i våra liv? Har den fått leda till ett liv med god livsföring och visar vi våra gärningar med den ödmjukhet som hör visheten till?

- Skulle någon om dom övergripande kunde se hela vårt liv framför sig sen vi kom till tro se en god livsföring i ödmjukt beroende av Gud?

Om, i så fall är det en indikation som pekar på Guds frälsningsverk.

- Samtidigt så får vi alla erkänna att vi syndar och ofta inte manifesterar visheten från ovan.

Vi saknar ofta ödmjukhet. Vad ska vi då göra för att växa på detta område?

- Vi måste på nytt be att Gud skulle uppenbara vår syndfullhet och vårt behov av honom. Att det endast är av Guds nåd som vi har blivit frälsta och att vi inte har något att berömma oss av.

Varje god gärning och frukt i våra liv är helt av Guds nåd och endast han är värdig av all berömmelse och ära.

- Vi måste också inse vårt behov av Guds ord och ta till oss Jak 1:21: Lägg därför bort all orenhet...

Må vi också med Jakob be 1:5 Men om någon av er brister i vishet ska han om det från Gud som ger villigt och utan att förebrå och det ska ges åt honom.

- Vi har sett att den himmelska visheten manifesterar sig i en god livsföring.

Låt oss nu för det andra se på dess motsats: nämligen den världsliga vishetens manifestation och ursprung.

- Hur manifesterar sig då den världslig visheten. Jakob säger:

3:14 Men om ni har bitter avund och själviskhet i ert hjärta [ska] ni inte skryta och ljuga emot sanningen.

- Världslig vishet uppenbarar sig i bitter avund, alltså avundsjuka, att man vill ha något som någon annan har eller är eller att man inte vill unna någon annan det dom är eller har.

Det handlar om att man är självisk och sätter sig själv i centrum.

- Jakob beskriver denna avund som bitter vilket får oss att tänka på Jak 3:11 **Inte [kan det väl] ur samma öppning [från] en källa flöda fram [både] sött och bittert [vatten]?**

Jakob har här talat om vårt tal att vi borde manifetsera vad vi har blivit. Som nya skapelser så borde inte förbannelser utan välsignelser komma ur våra munnar.

- På samma sätt är det med visheten att vi borde manifesteras visheten från ovan och inte världslig vishet.

Vad är det som är så speciellt med bitter smak? Jo, att det väcker avsmak. Om du någon gång har ätit en riktigt bitter frukt det är som om man skakar i hela kroppen av smaken.

- På samma sätt är det med bitter avund och själviskhet. Det väcker avsmak och skadar vår nästa.

Ordet för själviskhet här kan också ha betydelsen av att med ord strida mot andra. Det ger oss bilden av att människor försöker underminera varandra och strider för sin rätt och sin sak helt utan ödmjukhet.

- Tyvärr så är detta vad som präglar vårt samhälle idag. Kanske inte alltid att man med ord strider, men just av att människor styrs av själviskhet, man ska göra karriär och trycka sig före andra.

Det är en ständig tävlan om att komma före andra som kännetecknas av själviskhet.

- Det tråkiga är att även detta smyger sig in i kyrkorna där det blir en tävlan i att lyckas där man försöker sätta sig före andra.

Jakob säger: Men om ni har bitter avund och själviskhet i ert hjärta (singular). Här så pekar Jakob på när han använder singular att han syftar på att den här bittra avunden och själviskheten finns i församlingen.

- Tittar vi i kapitel 4 så ser vi hur detta var ett problem i församlingen precis som det är ett problem i våra församlingar idag.

Man tävlar om tjänster för Herren, man slåss om medlemmar och besökare, vill ha störst byggnader och budgetar, flest dop och vara den som kan åstadkomma mest för Herren.

- Men detta är inte himmelsk vishet utan världslig. När ska vi börja önska våra bröder och systrars bästa, när ska vi stämma in med Paul Washer och be: "God use my roommate and let me carry his bags"

Gud använd den jag delar rum med och låt mig få bära hans väskor.

- Vårt stora problem när det gäller världslig vishet är stolthet där vi söker vår egen ära och upphøjelse.

Må Gud leda oss att sätta andra före oss själva. Här så syndar vi alla dagligen där vi ser till vårt eget bästa innan vi tänker på andras.

- Må vår bön vara att Fil 2:3-5 skulle bli en verklighet i våra liv:
- **³Var inte självupptagna och stolta. Var i stället ödmjuka och sätt andra högre än er själva. ⁴Se inte på ert eget bästa utan tänk på andras. ⁵Var så till sinnes som Kristus Jesus var.**

Jesus han lämnade himmelens härlighet och kom ner till jorden, utgav sig själv och antog en tjänares gestalt då han blev människa.

- Han ödmjukade sig och blev lydig ända till döden – döden på korset.

Må vi följa i hans fotspår och bekänna vår synd att vi många gånger i vår själviskhet har gjort uppror mot honom och därmed gjort oss själva till gudar.

- Om vi ändå skulle ha bitter avund och själviskhet så varnar Jakob oss att inte skryta och ljuga emot sanningen.

Vad är det då vi inte ska skryta över. Jag tror Jakob här syftar på att skryta över att vi är visa.

Detta får oss att tänka på Jer 9:23-24:

²³Så säger HERREN: Den vise skall inte berömma sig av sin vishet, den starke inte av sin styrka och den rike inte av sin rikedom. ²⁴Den som vill berömma sig, han skall berömma sig av att han har insikt och känner mig: Att jag är HERREN, som verkar med nåd, rätt och rättfärdighet på jorden. Ty däri har jag min glädje, säger HERREN.

- Att skryta över att man är vis när man i själva verket är full av avund och själviskhet är att ljuga emot sanningen om vad visdom är och gör, för vishet måste alltid åtföljas av ödmjukhet.

Om vår så kallade vishet inte åtföljs av ödmjukhet så är det ingen himmelsk vishet utan världslig.

3:15 Detta är inte visheten som kommer ner från ovan, utan [är] jordiskt, själiskt [och] demoniskt.

- När det står att detta är inte visheten som kommer ner från ovan så hänvisas vi som läsare tillbaka till Jak 1:17 där det står att varje god och fullkomlig gåva är från ovan [och] kommer ner från ljusens Fader.

Den så kallade vishet som manifesterar sig i bitter avund och själviskhet kommer inte från ovan utan dess ursprung är jordiskt, själiskt och hör och häpna demoniskt.

- Vad som här betonas är att denna oheliga treenighet inte kommer från Gud.

När något beskrivs som jordiskt i Bibeln så är det något som är av lägre värde.

- Själiskt står i kontrast till det som är andligt och betecknar det som är naturligt som inte har med Gud att göra.

På två andra ställen när det grekiska ordet för själisk ψυχικός används i 1 Kor 2:14 och Judas 19 så beskriver det en icke frälst människa som inte har den helige Ande.

- Vårt sista ord indikerar att den världsliga vishetens ursprung är demonisk.

Som kristna så kan vi inte vara besatta av demoner för den helige Ande kan inte dela plats med en oren ande.

- Men däremot så kan vi vara under demoniskt inflytande. Bland vissa kristna grupper så ser man demoner i allt och alla medan man i andra kretsar inte alls talar om det demoniska.

Men vad Jakob här lyfter fram är något som man väldigt sällan hör att världslig vishet har demoniskt ursprung.

- I v.6 så såg vi att tungan är antänd av självaste Gehenna.

I kap 4 så blir det tydligt att detta demonska inflytande manifesterar sig i stolthet.

- När vi har avund och själviskhet så uppenbarar det stolthet där vi står under demoniskt inflytande och inte bara det i Jak 4:6 så står Gud själv emot oss eftersom han står emot de stolta.

Det är inte bara avund och själviskhet som manifesterar världslig vishet utan Jakob säger:

3:16 För där [det finns] avund och själviskhet, där finns oordning och allt [slags] ont handlande.

- Avund och själviskhet öppnar upp dörren för oordning och alla typer av ont handlande.

Det är inga små krafter som är verksamma när världslig vishet får manifesteras sig.

- När det kommer in i kyrkan och i våra liv som kristna så är det som om vi öppnar upp dörren för Satan att influera oss.

Vad ska vi då göra när vi upptäcker att vi är stolta och har världslig vishet?

- Det bästa vi kan göra är att ödmjuka oss inför Gud. Han står emot de stolta men de ödmjuka ger han nåd.

Enlig Jak 4:7 så ska vi underordna oss Gud och stå emot djävulen så ska han fly från oss.

Vi ska närma oss Gud i 4:8 och då ska han närma sig oss.

- Här så har Jonathan Edwards visa ord verkligen något att säga oss: "Inget håller en människa så mycket borta från djävulens räckhåll som ödmjukhet"

Åh hur mycket behöver vi inte ödmjukhet. Må detta vara bön dagligen att Gud skulle göra oss ödmjuka.

- En stor fara för oss kristna, det är när vi blir varma i kläderna i vårt kristna liv och vi gör saker och ting av vana och släntrian och inte håller oss beroende av Gud.

Må vi alltid komma tillbaks till platsen där vi ser vårt behov och beroende av Gud så att vi inte tjänar honom i vår egen kraft.

- Vi har för det första fått se hur himmelsk vishet manifesterar sig i en god livsföring.

Sen för det andra så har vi sett den världsliga vishetens manifestation och ursprung.

- Låt oss nu för det tredje och sista se vidare på den himmelska vishetens manifestation och frukt.

3:17 Men visheten från ovan är först ren, vidare fridsam, mild, tillmötesgående, fylld av barmhärtighet och goda frukter, opartisk [och] uppriktig.

- Visheten från ovan som är en Guds gåva manifesterar sig först och främst i renhet som här syftar på moralisk renhet: alltså helighet.

Att vara avskild från det som är orent. Att inte vara som den tvehågsna eller ordagrant två själade mannen i Jak 1:8 som är ostadig på alla hans vägar.

- Vidare så har den här renheten att göra med vad Jak 1:27 talar om att hålla sig obefläckad från världen.

Vårans vishet måste vara ren och oblandad från allt som är världsligt och demoniskt.

- Dom två viktigaste karaktärsdragen av biblisk vishet är just ödmjukhet och helighet.

Om dessa två får karaktärisera oss så kommer dom andra karaktärsdragen att följa.

- I listan här i v.17 så utgår dom övriga manefesteringarna av vishet från just renheten.

På Grekiska så är finns här två grupper av karaktärsdrag där den första gruppen börjar på bokstaven epsilon och den andra gruppen på alfa.

- Den första gruppen som börjar på epsilon består av fridsam, mild, tillmötesgående, fylld av barmhärtighet.

Detta står i motsats till den världsliga visheten. Istället för fridsamhet, mildhet, tillmötesgående och barmhärtighet så för den världsliga visheten med sig avund, själviskhet och stridigheter.

- Men att visa fridsamhet, mildhet och att vara tillmötesgående osv är i sig inte av något värde. Om det inte kommer från en äkta kristen tro så är de meningslösa ur ett evighetsperspektiv.

Tänk om dessa dygder verkligen kunde få genomsyra oss i församlingen och som individer att vi var fulla av renhet, var människor som verkligen levde för att skapa fred, att vi skulle vara milda även om människor har sårat oss och gjort oss illa.

- Att vi skulle vara tillmötesgående och fyllda av barmhärtighet och medlidande.

Åh hur jag längtar att mitt eget liv än mer skulle få präglas av detta.

- Den andra gruppen av karaktärsdrag som börjar på den grekiska bokstaven alfa inkluderar att vara fylld med goda frukter, att vara opartisk och att vara uppriktig.

Tänk dig för ett ögonblick på en trädgård fylld med goda frukter. Önskar du inte att ditt liv skulle vara på detta sätt där människor kunde komma och få äta av frukterna på ditt liv där du får vara till välsignelse för andra.

Det är på detta sätt som Jakob profeterar att Josef skulle vara i **1 Mos 49:22 Ett ungt fruktträd är Josef, ett ungt fruktträd vid källan. Grenarna når upp över muren.**

- Hans grenar skulle nå ut över muren så att andra kunde äta dess frukt.

Vidare så för visheten från ovan med sig opartiskhet som kap 2 har handlat om, att vi inte har anseende till person genom att diskriminera någon eller ger företräde till vissa för att vi ska få ut något.

- Och avslutningsvis i listan så är den himmelska visheten uppriktig. På grekiska ἀνυπόκριτος. Det är ifrån grundstammen av detta ord som vi får ordet hycklare ifrån, hypocrite på engelska.

Visheten från ovan är utan hyckleri och äkta. Den ger sig inte hän för att vara något som den är eller att försöka framhäva sig själv.

- Må vi alla be att denna vishet med dess resultat skulle få bli en verklighet i vars och ens av våra liv.

Tänk om alla kristna i vårt land hade fått genomsyras av denna vishet, vilket inflytande vi skulle ha.

I den sista versen i vårt stycke så står det:

3:18 Och rättfärdighetens frukt sås i frid bland dem som håller frid.

- Rättfärdighetens frukt är här det som är rätt inför Gud och inkluderar dygderna som nämns i versen innan.

Denna frukt sås i frid. Här så betonar Jakob vikten av att hålla fred eller frid i församlingen där det förekom stridigheter som vi kommer att se i nästa kapitel.

- Rättfärdighetens frukt kan inte växa ibland mänsklig vrede som Jakob har sagt i kap 1:20 när han skrev: **För en människas vrede åstadkommer inte Guds rättfärdighet.**

Rättfärdighetens frukt sås i frid och sen så kommer det en tvetydig fras som jag själv har översatt bland dem som håller frid, men det kan också betyda för dem som håller frid eller av dem som håller frid.

- Jag tror här att Jakob medvetet har gjort detta tvetydigt. Rättfärdighetens frukt sås inte bara bland och av dem som håller frid utan den är också en välsignelse för dem.

Dom som lever i och verkar för frid blir av Jesus lovade:

Matt 5:9 Saliga är de som skapar frid, de ska kallas Guds barn.

- Vi har sett att himmelsk vishet inte har göra med att ha en massa kunskap även då det inkluderar att praktiskt leva ut kunskapen om Gud.

Vi har lyft fram att visheten från ovan har att göra med karaktär och det sätt som vi lever på som har sitt ursprung i evangelium.

- Hur reagerar du på det vi just har hört? Självså känner jag hur jag verkligen kommer till korta, hur långt jag har kvar att växa.

Man ser på sig själv och inser att man många gånger reflekterar världslig vishet och hur man har så mycket att växa på när det gäller att manifesteras himmelsk vishet.

- Om du och jag skulle titta på helheten av våra liv. Vilken av dessa visheter är det vi mest manifesterar?

Är det som karaktäriserar våra liv att vi är uppfyllda av avund, själviskhet och stridigheter?

- Eller när människor ser våra liv se dom då mer visheten från ovan manifesterad trots våra tillkortakommanden?

Oavsett om du är förlorad och ditt liv helt präglas av världslig vishet eller om du likt mig ser hur du på många områden brister i att manifesteras visheten från ovan så finns det samma svar för er alla idag.

- Vad är då detta? Jo, visheten personifierad. Gud fadern sände själv ner den bästa manifestationen av vishet, nämligen hans son Jesus.

Det är i honom enligt Kol 2:3 som vishetens och kunskapens alla skatter är gömda.

- Och enligt 1 Kor 1:30 så är det Kristus Jesus som Gud för den kristne har gjort till vishet, rättfärdighet, helgelse och återlösning.

Om du är förslavad i din synd och helt uppfylld av världslig vishet så är Jesus svaret på ditt problem.

- Han kan rädda dig från din synd, din avund och din själviskhet. Bekänn din synd och vänd dig bort från den för att få räddning i Jesus.

Tro att han dog istället för dig och att han uppväcktes för din rättfärdiggörelses skull.

- Förtrösta på honom och endast honom och han kommer att rädda dig.

Och för du som likt mig inser att du har så mycket att växa på när det gäller att manifesterar visheten från ovan.

- Svaret på ditt och mitt problem är också Jesus i vilken vishetens och kunskapens alla skatter är gömda.

Be att dessa skatter skulle få bli uppenbarade för dig. I Jak 1:5 så har vi löftet att: **"Men om någon av er brister i vishet, ska han be om det från Gud, som ger åt alla villigt och utan att förebrå och det ska ges åt honom."**

- Må vi alla stämma in i en gemensam bön i tro utan att tvivla: "Gud vi brister alla i vishet, vi manifesterar inte din himmelska vishet"

Gör oss visa och låt oss få manifesterar vishetens frukt....